

AgroActualiteiten

Oktober 2016
Jaargang 17, nummer 5

Inhoud

Fosfaatrechten: invoering vanaf 2018	1
Derogatie nog verder onder druk	2
Minder rechten, stoppers opgelet!	2
Soms bedrijfsoverdracht voor 1 januari (G)een knelgeval	3
EA-vanggewas: soms extra stikstofnorm	4
Minder korting bij afwijkend oppervlak	4

Meer informatie en/of advies

Via **AgroActualiteiten** houden wij u op de hoogte van allerlei ontwikkelingen die mogelijk belangrijk kunnen zijn voor uw bedrijfsvoering.

Mocht deze informatie aanleiding geven om tot actie over te gaan? Overweeg dan altijd of extra advies gewenst of misschien zelfs noodzakelijk is.

Op de achterzijde van deze nieuwsbrief treft u onze contactgegevens aan.

Tot uw dienst.

De redactie

Fosfaatrechten: invoering vanaf 2018

Op 13 oktober jl. heeft staatssecretaris Van Dam geheel onverwacht bekend gemaakt, dat de invoering van het stelsel van fosfaatrechten uitgesteld wordt tot 1 januari 2018. Dit deed hij onder druk van de Europese Commissie (EC). Het huidige wetsvoorstel – hoe raar het ook klinkt – ziet de EC als ‘ongeoorloofde staatssteun’.

Ongeoorloofde staatssteun

De EC vindt dat het *eerder ingediende* wetsvoorstel een vorm van staatssteun is. Dit komt omdat de rechten gratis verstrekt worden, vrij verhandelbaar zijn en een waarde vertegenwoordigen.

Geoorloofde staatssteun

Staatssteun is in principe door de EC toegestaan, mits er geen EU-norm overschreden wordt. Er daar ‘wringt nu de schoen’. Bij een introductie van het stelsel van fosfaatrechten per 1 januari 2017 is de maximale fosfaatproductie hoger dan het Nederlandse fosfaatproductieplafond.

Daarnaast mag van de EC staatssteun in de vorm van verhandelbare rechten alleen ingevoerd worden, indien hiermee de behaalde milieudoelen verder gaan dat de EU-norm. Anders gezegd. In dat geval moet dit leiden tot een fosfaatproductie lager dan het plafond.

Wijziging wetsvoorstel

Het wetsvoorstel wat naar de Tweede Kamer is gestuurd, is daarom op twee belangrijke punten aangepast, te weten:

1. De fosfaatrechten gaan pas in vanaf 1 januari 2018. Het aantal toegekende rechten zal kleiner of gelijk zijn aan het fosfaatproductieplafond.
2. De ontheffing om meer dieren te houden via de fosfaatbank is alleen mogelijk als de totale fosfaatproductie (ruim) onder het plafond blijft.

Gevolgen

Op de volgende pagina's wordt nader ingegaan op de praktische gevolgen voor u en uw bedrijfsvoering.

Uitstel van de invoering van fosfaatrechten lijkt winst. Het verkrijgen van derogatie komt echter onder nog grotere druk te staan.

Uitgeschaarde dieren op 2-7-2015

Heeft u melkvee uitgeschaard op 2 juli 2015? Dan krijgt de inschaarder de fosfaatrechten toebedeeld op basis van het aantal op dat moment ingeschaarde dieren. Ook als de inschaarder de dieren bijvoorbeeld maar één maand heeft gehad. De overige 11 maanden dat u de dieren zelf hield, tellen niet mee. Probeer nu afspraken te maken over de verdeling van de rechten, ook al lijkt 2018 nog ver weg.

Jongveeopfok

Heeft u (een gedeelte van) uw jongvee uitbesteed aan een jongveeopfokker? En wilt u in de (nabije) toekomst uw jongvee zelf opfokken? Maak dan ook nu vast afspraken over de fosfaatrechten.

Afwijkende referentie melden

Afgelopen tijd kon u uw referentiegegevens inzien op de site van RVO. Zijn uw referentiegegevens niet juist en wilt u dit alsnog doorgeven aan RVO? Reageer als nog via de site van RVO of stuur, indien dit niet meer kan, een e-mail naar RVO. Bij het vaststellen van de fosfaatrechten in 2018 zal RVO zo veel mogelijk gebruikmaken van de beschikbare informatie.

Jongvee van vleesvee

In de praktijk is veel onduidelijkheid over jongvee voor vleesvee. Komen zij wel of niet in aanmerking voor fosfaatrechten? Onder de definitie van 'melkvee' valt, naast categorie 100, al het jongvee in categorie 101 en 102. Dus ook jongvee voor vleesvee! Zie voor de exacte omschrijving van de categorieën 100-101-102 de Tabellenbrochure Meststoffenwet 2016.

Monstername dikke fractie 2017

Het is de bedoeling dat vanaf 1 januari 2017 bij afvoer van de dikke fractie na mestscheiding extra eisen voor bemonstering gaan gelden. De bemonstering moet door een onafhankelijke monsternemer worden uitgevoerd. Onder strikte voorwaarden is partijbemonstering toegestaan. Informeer tijdig naar de exacte voorwaarden!

Derogatie nog verder onder druk

Het uitstel van invoering van het stelsel van fosfaatrechten lijkt op het eerste gezicht winst op te leveren voor de melkveehouderijsector. Nederland moet in 2017 echter ook de derogatie binnen zien te halen. Of dat lukt voor de periode 2018-2021 is een steeds grotere vraag.

Fosfaatproductieplafond 2017 bepalend

Een bepalende factor voor het binnenhalen van de derogatie voor de genoemde periode is de fosfaatproductie in Nederland in 2017. De EC stelt dat Nederland ook over 2017 de fosfaatproductie moet laten dalen.

Minder productie in 2017

Nederland moet volgens de EC een overtuigend pakket presenteren waarmee de fosfaatproductie in 2017 wordt gereduceerd. Om dit te realiseren, zal de fosfaatproductie flink moeten afnemen. Het is de vraag hoe dit nu, zonder wettelijke mogelijkheden, gerealiseerd kan worden.

Geen regulering

Door het wegvallen van de melkquotering en het niet tijdig starten van het stelsel van fosfaatrechten ontbreekt feitelijk in 2017 enige vorm van productiebeperking. Staatssecretaris Van Dam doet nu een beroep op de sector om zich in te houden. Maar of dat lukt, is zeer onzeker.

Het verkrijgen van derogatie over de periode 2018-2021 hangt o.a. af van de fosfaatproductie over 2017. Regulering ontbreekt in 2017.

Minder rechten, stoppers opgelet!

Om in 2018 direct aan het fosfaatproductieplafond te voldoen, zal het aantal toe te kennen rechten direct kleiner of gelijk moeten zijn aan dit plafond.

Generiek korting hoger

De generieke korting over de productie van 2 juli 2015 wordt in 2018 direct verwerkt in het aantal toe te kennen rechten. Dit aantal rechten is gelijk aan de productie van 2 juli 2015 verminderd met de generieke korting, die hoger zal zijn dan de eerder genoemde 8%.

Oorzaak

Dat het aantal benutbare rechten lager zal zijn dan eerder verwacht komt, doordat in 2017 geen fosfaatrechten verhandeld worden. Was dit wel het geval geweest, dan zou over die verhandelde rechten een korting van 10% plaatsvinden. Deze korting zou de fosfaatproductie in 2017 doen verlagen. Nu dat niet gebeurt, is de korting bij de toekenning van rechten in 2018 hoger.

Later stoppen of overdragen

Diverse bedrijven die willen stoppen, waren van plan hun bedrijf tot begin 2017 actief te houden. Daarmee beoogde zij fosfaatrechten op naam te krijgen. Vervolgens was het plan deze rechten te verkopen.

Oplossingen

Wilt u toch nog fosfaatrechten tot waarde brengen? Dan zijn er feitelijk twee mogelijkheden, te weten:

1. Het bedrijf tot in 2018 actief houden.
2. Het bedrijf voor 1 januari 2018 (of wellicht nog in 2016!) met referentie overdragen aan een andere landbouwer (zie ook volgende artikel).

Het aantal toe te kennen rechten in 2018 is de fosfaatproductie per 2 juli 2015 verminderd met een hogere generieke korting dan eerder is ingeschat.

Soms bedrijfsoverdracht voor 1 januari

Standaard zullen bij een (bedrijfs-)overdracht de fosfaatrechten met 10% gekort worden. Hiervoor blijven enkele uitzonderingen gelden. Ook wordt de korting niet toegepast bij een bedrijfsoverdracht voor 1 januari 2017. In het nieuwe wetsvoorstel is deze datum van 1 januari 2017 blijven staan.

Uitzonderingen korting

De korting van 10% wordt ook in het nieuwe wetsvoorstel niet toegepast bij:

- Erfopvolging.
- Overdracht naar een persoon waarmee bloed- of aanverwantschap bestaat in eerste, tweede of derde graad. Dit is, volgens RVO, inclusief het aangaan van een man-vrouw-maatschap.
- Tweede overdracht bij 'lease' (fosfaatrechten gaan terug naar eigenaar).

Bedrijfsoverdracht voor 1 januari 2017

Heeft u te maken met een bedrijfsoverdracht waarbij geen sprake is van '1e, 2e of 3e graad'? Dan kunt u een korting voorkomen als de overdracht voor 1 januari 2017 plaatsvindt. Het oorspronkelijke bedrijf moet wel voor 1 januari zijn gestopt. In dat geval kan de referentie worden doorgeschoven. Het kan niet anders dat ook voor bedrijfsoverdrachten in 2017 een voorziening wordt getroffen. Hierover is nu geen duidelijkheid.

Naast fosfaatrechten spelen, bij een bedrijfsoverdracht, veel meer zaken een rol. Heeft u te maken met een bedrijfsoverdracht, of speelt dit binnenkort? Neem dan contact met ons op.

(G)een knelgeval

Het gewijzigde wetsvoorstel bevat nog steeds een knelgevallenregeling.

Wettelijk bijzondere omstandigheden

U kunt een beroep doen op deze regeling als uw melkvee op 2 juli 2015 minstens 5% minder fosfaat produceerde. De lagere productie moet door 'buitengewone omstandigheden' zijn ontstaan. De wet benoemt daarbij:

- Diergezondheidsproblemen.
- Ziekte of overlijden van landbouwer, een persoon van het samenwerkingsverband of een bloed- of aanverwant in de eerste graad.
- Vernieling van de melkveestal (bijv. door brand).
- Bouwwerkzaamheden (renovatie).

Niet in aanmerking

Het kan zijn dat u niet aan de voorwaarden van de knelgevallenregeling voldoet. U kunt hierbij denken aan onderstaande praktijksituaties:

- Nieuwe stal gebouwd, maar nog niet vol op 2 juli 2015.
- Relatief veel dieren afgevoerd net voor of op 2 juli 2015.
- Relatief veel dieren uitgeschaard op 2 juli 2015.
- Door langdurig vergunningstraject stal niet tijdig gereed.

In beroep

Misschien overweegt u om in bezwaar of beroep te gaan. Zoek dan nu naar argumenten die aantonen dat de peildatum 2 juli 2015 voor uw bedrijf 'buitenproportionele gevolgen' had.

Geen garantie

Houd rekening met een langdurig traject en mogelijk een teleurstelling.

Is de knelgevallenregeling iets voor u of overweegt u bezwaar of beroep? Verzamel dan nu bewijsmateriaal. De omstandigheden op of rond 2 juli 2015, kunt u immers pas in 2018 gebruiken!

Equivalentente maatregelen

De verwachting is dat u vanaf 2017 extra stikstof- en fosfaat-gebruiksnormen voor diverse akkerbouwgewassen mag hanteren. Een extra stikstofnorm kan, voor bepaalde gewassen, gelden bij:

- Een bovengemiddelde gewasopbrengst.
- Een beperkt gebruik drijfmest.
- Rijenbemesting met GPS (op maïsland op zand- en lössgrond).

Een extra fosfaatnorm kan ook bij een bovengemiddelde gewasopbrengst. De regelgeving bevat veel details. Ga na welke extra normen van toepassing kunnen zijn.

Pachtprijzen 2016 fors verhoogd

Heeft u een regulier pachtcontract of een geliberaliseerd pachtcontract van meer dan zes jaar? Houd er dan rekening mee, dat bijna alle pachtprijzen van 2016 (fors) zijn verhoogd t.o.v. 2015. Controleer de pachtnota van uw verpachter. Zo nodig kunnen wij nagaan of de pachtprijsaanpassing juist is doorgevoerd.

Biologische diernormen hoger

Voor graasdieren (m.u.v. melkgeiten) vervallen de biologische (SKAL-)normen. Voor deze dieren moet u (binnen SKAL) vanaf 2017 rekenen met de (hogere) normen uit de Meststoffenwet. Voor staldieren zijn de SKAL-normen aangepast. Deze zijn (fors) verhoogd. Dit betekent dat u minder dieren per hectare kunt houden. En dus eerder en/of meer mest moet afvoeren. Heeft u weinig grond? Dan heeft de aanpassing weinig effect: u moet toch al (bijna) alle mest afvoeren. Ook binnen de gebruiksnormenberekening kunt u vanaf 2017 voor graasdieren de vaak gunstige SKAL-norm niet meer gebruiken.

Agenda

November-december

- Scheuren grasland op kleiggrond toegestaan, mits het eerstvolgende gewas een ander gewas is dan gras.

T/m 31 december

- Melden fosfaatverrekening.

EA-vanggewas: soms extra stikstofnorm

Teelt u een EA-vanggewas, dan mag u soms de stikstofgebruiksnorm van een groenbemester tellen. O.a. vanwege de zaaidatum kunt u niet altijd aan de voorwaarden van de groenbemester voldoen.

Inzaaien voor 1 september

Een EA-vanggewas moet u uiterlijk 30 september ingezaaid hebben. Om de extra stikstofnorm te mogen hanteren, moet u het vanggewas (groenbemester) echter voor 1 september ingezaaid hebben. Daarnaast geldt voor de groenbemester geen 10-wekenperiode, maar moet de groenbemester:

- Op zand-, löss- en veengrond minimaal t/m 1 december blijven staan.
- Op kleigrond minimaal 8 weken worden geteeld.

De gebruiksnorm telt niet als u het vanggewas na maïs teelt (geldt voor alle grondsoorten).

Inzaaidatum of 15 mei bepalend?

Een EA-vanggewas telt altijd mee bij degene die het betreffende perceel heeft opgegeven bij de Gecombineerde Opgave. Ook als het perceel later uit gebruik is gegeven. De stikstofgebruiksnorm van een groenbemester telt mee bij degene die het perceel in gebruik had op het moment dat het gewas werd ingezaaid.

Neem de stikstofgebruiksnorm van het EA-vanggewas alleen mee als u aan de voorwaarden voldoet.

Minder korting bij afwijkend oppervlak

Constaateert RVO een lagere oppervlakte dan u heeft opgegeven met de Gecombineerde Opgave? Dan kan dit leiden tot een korting op de uitbetaling van de bedrijfstoelage (basispremie en toeslag Jonge landbouwer). Door een aanpassing van de regeling is de korting (fors) verlaagd.

Geen korting bij voldoende grond

Wordt uw opgegeven oppervlakte door RVO naar beneden bijgesteld? Maar kunt u nog steeds al uw aangevraagde betalingsrechten benutten? Dan volgt geen korting. U kunt al uw aangevraagde betalingsrechten benutten.

Korting bij afwijkende oppervlakte

Wijkt uw geconstateerde oppervlakte af van uw definitief aangevraagde oppervlakte, dan kunt u een korting krijgen. De kortingen die vanaf nu kunnen worden opgelegd staan in tabel 1.

Tabel 1 Afwijkende oppervlakte en hoogte korting

Afwijking	Hoogte korting
≤ 3% en ≤ 2 ha	Geen korting
> 3% of > 2 ha	Korting 1,5 keer de afwijking

Halvering korting bij eerste keer afwijking

Is de afwijking lager dan 10% en wordt bij u voor de eerste keer deze nieuwe korting opgelegd, dan wordt de korting met 50% verlaagd. Krijgt u het opvolgende jaar opnieuw een korting? Dan moet u deze 50%-verlaging alsnog betalen. Een soort voorwaardelijke korting dus.

De kortingsregeling geldt bij beschikkingen vanaf 2016. Ga na of een opgelegde korting terecht is. Controleer ook of de kortingsberekening correct is toegepast.

CEB Overijssel B.V. aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook als gevolg van beslissingen en of handelingen gebaseerd op de informatie uit AgroActualiteiten. Raadpleeg altijd eerst uw vaste contactpersoon als u tot actie overgaat.

Over ons

CEB is een administratie- en advieskantoor voor de agrarische sector en het MKB.

Wij investeren veel tijd in persoonlijk contact en klanttevredenheid. Korte lijnen en open communicatie staan daarbij voorop.

CEB is concurrerend en geeft u en uw bedrijf persoonlijke aandacht!

Onze kantoren

Oerdijk 111-F
7434 RA LETTELE
tel. 0570 – 55 00 88

Bleekwal 10
7131 DB LICHTENVOORDE*
tel. 085 – 20 30 012

info@ceb-overijssel.nl

*geopend ma/di/do

Onze adviseurs

Roelof Hepping
Henk-Jan van Hartskamp
Evelien Nevels-Dijkgraaf
Walter Wagenmans

Beurzen Hardenberg

Breng een bezoekje aan onze stand tijdens de komende landbouwvakbeurzen:

LIV
25 t/m 27 oktober 2016
Standnummer 401

RMV
1 t/m 3 november 2016
Standnummer 402

Openingstijden:
13.00 uur tot 22.00 uur

Locatie:
Evenementenhal Hardenberg
Energieweg 2
Hardenberg

Onze adviseurs verwelkomen u graag!